

Regionale Arbeidsmarktprognose 2026-2028 Drenthe

9 juni 2026

Tijdelijk banenkrimp in Drenthe zolang energieprijzen hoog blijven

In Drenthe komen er de komende jaren nog amper banen bij. De arbeidsmarkt reageert hiermee op een beperkte groei van de regionale economie. Ook vertalen werkgevers de groei van hun productie en dienstverlening maar voor een deel in extra arbeidsplaatsen. Geopolitieke onrust brengt veel onzekerheid met zich mee. Uitgaande van een spoedig einde van de oorlog in het Midden-Oosten verwacht UWV dat het aantal banen in Drenthe tussen 2025 en 2028 nog licht groeit. Aanhoudend hoge energieprijzen kunnen het economisch beeld echter doen kantelen, waardoor de banengroei in Drenthe tijdelijk overgaat in een lichte banenkrimp. Als de energieprijzen weer dalen, herstelt de banengroei. Schommelende energieprijzen zijn een van de veranderingen die de arbeidsmarkt momenteel beïnvloeden. Ook ontwikkelingen als de opkomst van AI en vergrijzing veranderen de arbeidsmarkt. Deze onzekere wereld vraagt om een wendbare regionale arbeidsmarkt, waarin werkenden, werkzoekenden, werkgevers, overheid en onderwijs samenwerken aan een leercultuur waarin leren en ontwikkelen voortdurend hoog op de agenda staan.

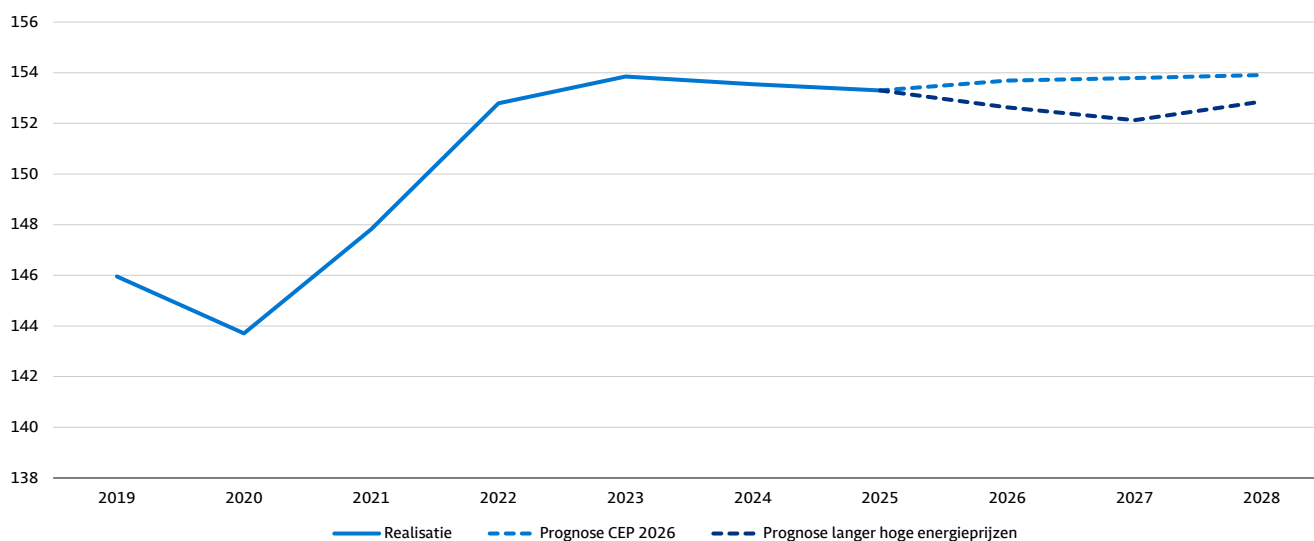
De komende jaren vindt een verdere verschuiving plaats van zelfstandigen naar werknemers. De volledige hervatting van handhaving op schijnzelfstandigheid zorgt voor een overstap van zelfstandigen naar werk in loondienst. Veel sectoren in Drenthe laten de komende jaren een lichte banengroei zien, maar sectoren als industrie, uitzendbureaus, detailhandel en financiële dienstverlening hebben te maken met banenkrimp. Aanhoudend hoge energieprijzen treffen vooral sectoren als industrie, bouw, transport, detailhandel, horeca en uitzendbureaus. Drenthe behoort – met een sterke aanwezigheid van energie-intensieve sectoren – tot de regio's die bovengemiddeld worden geraakt bij aanhoudend hoge energieprijzen. De sterk aanwezige sector zorg & welzijn blijft de stabiele groeisector voor de regio. Andere groeisectoren als specialistische zakelijke diensten en ICT zijn in Drenthe minder sterk vertegenwoordigd. Het tijdelijk stilvallen van de banengroei zorgt voor minder vacatures. Uitbreidingsvraag speelt echter maar beperkt een rol in het ontstaan van vacatures. Verreweg de meeste vacatures ontstaan door vervangingsvraag, onder andere doordat personeel met pensioen gaat. Met een afnemende krapte op de arbeidsmarkt hebben de werkgevers op totaalniveau iets minder zorgen over hun personeelstekorten. Toch blijft de druk op de arbeidsmarkt hoog in veel sectoren en ervaren nog altijd veel werkgevers problemen bij het vinden van gekwalificeerd personeel.

Gematigde economische groei in een onzekere wereld

In 2025 groeide de Nederlandse economie met 1,8%, ondanks de invoering van handelstarieven door de VS en toegenomen geopolitieke onzekerheid. Als de oorlog in het Midden-Oosten snel eindigt en de energieprijzen snel dalen naar het niveau van februari 2026, verwacht het Centraal Planbureau (CPB) voor de komende jaren dat de Nederlandse economie gestaag blijft doorgroeien, al maakt de grilligheid van de geopolitiek de economische situatie opnieuw onzeker. Het CPB gaat in zijn [raming van maart 2026](#) uit van een economische groei van gemiddeld 1,3% per jaar voor 2026-2028. De groei komt vooral door stijgende uitgaven van huishoudens en toenemende overheidsbestedingen. Door de gespannen internationale situatie blijft de onzekerheid rondom het economisch beeld echter zeer groot. Als de energieprijzen snel dalen, kan de koopkracht in 2026 nog stijgen. In 2027 en 2028 blijft de koopkracht per saldo ongeveer gelijk, doordat hogere belastingen uit het coalitieakkoord de loonstijging compenseren. De uitgaven aan defensie, klimaat, stikstof, onderwijs en woningbouw worden in het coalitieakkoord verhoogd. Hier tegenover staan lastenverhogingen en ombuigingen op de zorg en de sociale zekerheid. De gestegen energieprijzen van de afgelopen maanden kunnen dit economisch beeld echter veranderen.

Figuur 1 Ontwikkeling banen (werknemersbanen en zelfstandigen)

Drenthe, realisatie 2019-2025 en prognose 2026-2028 o.b.v. CEP 2026 en scenario langer hoge energieprijzen (absoluut, x 1.000)

Bron: UWV o.b.v. Bureau Louter, SEOR en CBS.

Lichte banengroei als oorlog Midden-Oosten snel eindigt

De werkgelegenheid in Drenthe is de afgelopen jaren vrijwel voortdurend gegroeid. Met uitzondering van het coronajaar 2020 waren er jaarlijks meer banen dan in het jaar ervoor. In de periode 2019-2025 groeide de werkgelegenheid in Drenthe met 7.300 banen. De banengroei kwam in de afgelopen jaren wel in een lagere versnelling terecht. In 2025 was er zelfs sprake van een kleine banenrimp. Ook als de oorlog in het Midden-Oosten snel eindigt en de energieprijzen op korte termijn dalen naar het niveau van februari 2026, komen er de komende jaren amper banen bij. In dit scenario groeit de werkgelegenheid in de periode 2025-2028 naar verwachting met 600 banen (+0,4%). De regionale arbeidsmarkt reageert hiermee op de regionale economie die ook maar beperkt groeit. Verder vertalen werkgevers de groei van hun productie en dienstverlening maar voor een deel in extra arbeidsplaatsen. Mede vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zoeken bedrijven naar andere oplossingen om de productie en dienstverlening te laten groeien, zoals automatisering en het toepassen van AI. Zo werd de groei van de Nederlandse economie in 2025 – met 1,8% – gerealiseerd met in totaal 0,6% minder gewerkte uren. De arbeidsproductiviteit was hierdoor 2,4% hoger dan een jaar eerder; de sterkste toename in 20 jaar.

Tabel 1 Ontwikkeling banen (werknemersbanen en zelfstandigen)

Drenthe, realisatie 2019, 2025 en prognose 2028 o.b.v. CEP 2026 en scenario langer hoge energieprijzen

Drenthe	2019	2025	2028	Absolute groei 2025 - 2028	Procentuele groei 2025 - 2028
Banen CEP 2026	146.000	153.300	153.900	600	0,4%
Banen Scenario langer hoger	146.000	153.300	152.900	-400	-0,3%

Bron: UWV o.b.v. Bureau Louter, SEOR en CBS.

Zelfstandigen stappen over naar werk in loondienst

In 2025 ontwikkelde de werkgelegenheid zich verschillend voor werknemers en voor zelfstandigen. Tegenover een toename van werknemersbanen stond een afname van zelfstandigen. Hiermee kwam een einde aan een jarenlange groei van het aantal zelfstandigen. De volledige hervatting van de handhaving op schijnzelfstandigheid vanaf 1 januari 2025 door de Belastingdienst heeft een ontmoedigend effect op zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). Naar verwachting zet deze verschuiving de komende jaren door. In de periode 2025-2028 neemt het aantal banen van zelfstandigen in Drenthe verder af met 600 (-1,6%) en komt uit op zo'n 35.300. Mede als gevolg van overstap van zelfstandigen naar werk in loondienst, neemt het aantal werknemersbanen de komende jaren nog licht toe. Tussen 2025 en 2028 komen er in Drenthe naar verwachting zo'n 1.200 werknemersbanen bij (+1,0%). Het aantal werknemersbanen komt hiermee op 118.600 in 2028.

Box 1 Minder zelfstandigen

De wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (wet DBA) is in 2016 ingevoerd als vervanger van de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR). Het doel was om de arbeidsrelaties tussen opdrachtgevers en zelfstandigen te verduidelijken en om schijnzelfstandigheid tegen te gaan. Sinds 1 januari 2025 kunnen bedrijven en organisaties een naheffing krijgen als zij zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) inhuren die juridisch als werknemers worden gezien. De aankondiging van de handhaving heeft al in 2025 effect gehad op het aantal personen dat werkzaam blijft als zelfstandige. Werkgevers en zzp'ers begonnen zich in het afgelopen jaar aan te passen om aan de regels te voldoen. Het aantal zzp'ers daalde in 2025 landelijk met 62.000. Een deel van hen is inactief geworden, maar het grootste gedeelte is overgegaan naar een baan als werknemer. Het overgrote deel van alle zelfstandigen die vorig in 2025 als werknemer aan de slag ging, heeft nu een flexibel arbeidscontract. Het aantal zelfstandigen nam in 2025 vooral af in de bedrijfstakken bouw, horeca, zorg & welzijn en cultuur. De daling is het sterkst onder jongeren. De verwachting is dat de daling van het aantal zelfstandigen in 2026 doorzet.

Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2026/07/aantal-zzp-ers-in-2025-gedaald-met-62-duizend>

Aanhoudend hoge energieprijzen doen economisch beeld kantelen

De vooruitzichten voor de banenontwikkeling tot 2028 zijn erg onzeker. Op 28 februari begon de oorlog in Iran en Libanon, waardoor de olieproductie en doorvoer van olie via de Straat van Hormuz werden beïnvloed en de energieprijzen flink stegen. Als de energieprijzen in 2026 en 2027 hoog blijven, dan werkt dit door in inflatie, economische groei en koopkracht. Op 12 maart publiceerde het Centraal Planbureau (CPB) hun jaarlijkse publicatie Centraal Economisch Plan (CEP), waarin nog geen rekening was gehouden met de economische gevolgen van deze oorlog. Tegenover het inmiddels erg optimistische CEP-scenario hebben SEOR, UWV en ROA ook een pessimistisch scenario "langer hoge energieprijzen" doorgerekend, op basis van de recente CPB-scenariostudie [De economische impact van hogere energieprijzen door de Iranoorlog](#) (zie box 2). Met beide scenario's ontstaat een bandbreedte waarbinnen realistische uitkomsten op het aantal banen per sector te zien zijn. Naast de uitgangspunten uit de CPB-scenario's hebben SEOR, UWV en ROA de volgende uitgangspunten meegenomen in de uitwerking van dit scenario: de lange rente stijgt naar 3,9% in 2026 en 3,6% in 2027, de stijging van de arbeidsproductiviteit blijft beperkt tot 0% per jaar in 2026. Daarnaast wordt verondersteld dat de economische groei vanaf 2028 iets sneller stijgt dan in het basisscenario van het CEP, zodat het bbp op termijn weer toegroeit naar het basisscenario van het CEP.

Box 2 De economische impact van hogere energieprijzen door de Iranoorlog

Door de gespannen internationale situatie is de onzekerheid rondom het economisch beeld zeer groot. Zo zijn sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten wereldwijd de energieprijzen snel gestegen. Het verloop van de energieprijzen de komende tijd is met grote onzekerheid omgeven. Dit hangt af van de duur en de intensiteit van de oorlog in het Midden-Oosten. Ook is van invloed of andere olie- en gasleveranciers hun productie aanpassen.

Een aanhoudende oorlog in het Midden-Oosten zal de Nederlandse inflatie opstuwten. Een stijging van energieprijzen vertaalt zich in hogere kosten voor productie, transport en op termijn in hogere lonen, waardoor de prijzen van producten en diensten oplopen. Hogere inflatie verlaagt de koopkracht van huishoudens waardoor de consumptiegroei lager kan uitkomen. De oorlog kan ook impact hebben op de economische groei, door verstoringen van de wereldhandel, en doordat het vertrouwen afneemt en bedrijven voorzichtiger worden met investeren.

Het CPB onderzocht aan de hand van drie extra scenario's onder andere de mogelijke impact op consumptie van huishoudens, investeringen en in- en uitvoer van goederen en diensten. Naast een scenario met marktverwachtingen, zijn twee scenario's met een ernstigere verstoring onderzocht, met variatie in de herstelduur. Daarbij is specifiek gekeken naar de gevolgen van stijgende brandstofkosten voor huishoudens met een lager inkomen en naar de handelsrelaties tussen Nederland en de Golfregio.

	CEP 2026		Scenario marktverwachtingen		Scenario tijdelijk hoger		Scenario langer hoger	
	2026	2027	2026	2027	2026	2027	2026	2027
Bbp-groei	1,4	1,1	1,0	0,8	0,5	0,7	0,3	0,0
Consumptie huishoudens	1,5	1,7	0,9	1,0	0,4	0,6	-0,1	-0,7
Investerings (inclusief voorraden)	1,1	1,8	0,7	1,7	0,1	1,8	-0,6	1,0
Uitvoer van goederen en diensten	2,3	1,5	1,4	1,1	0,4	1,5	-0,2	0,2
Invoer van goederen en diensten	2,5	2,0	1,6	1,5	0,5	1,8	-0,2	0,3

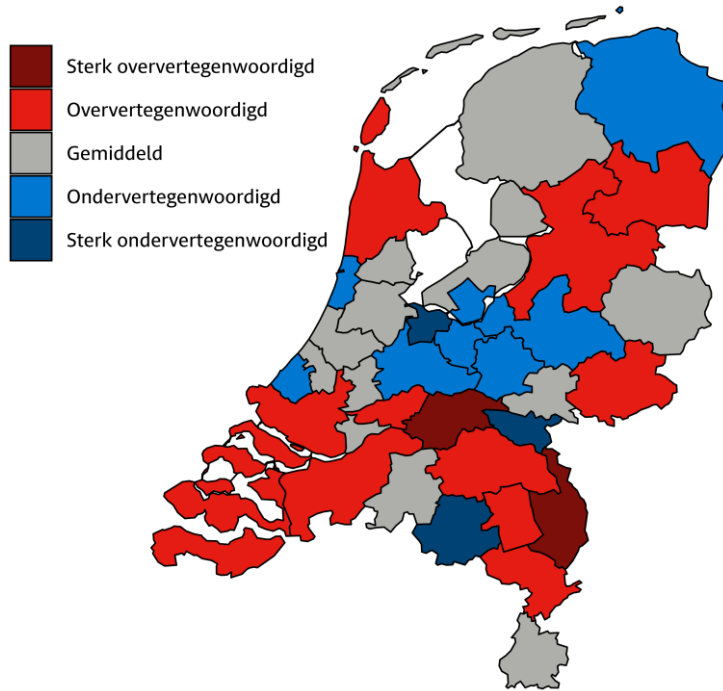
Bron: <https://www.cpb.nl/publicatie/de-economische-impact-van-hogere-energieprijzen-door-de-iranoorlog>

Als de energieprijzen hoog blijven, dan gaat de banengroei in Drenthe tijdelijk over in banenkrimp. In dit scenario verdwijnen er in de periode 2025-2028 zo'n 400 banen (-0,3%). Vooral in de sectoren industrie, transport, bouw en uitzendbureaus werken hoge energieprijzen door in een lager aantal banen in 2026 en 2027. Als de energieprijzen vanaf 2028 weer dalen naar het niveau van februari 2026 groeit naar verwachting op termijn het aantal banen weer toe naar het aantal banen volgens CEP. Naast directe verbruikers van energie en aardolieproducten zijn er ook sectoren die indirect last krijgen van hoge energieprijzen. Verder worden sectoren niet alleen geraakt door hogere energieprijzen, maar ook door meer onzekerheid en negatief sentiment. Zo waren consumenten in het voorjaar van 2026 opnieuw negatiever en bleven producenten even negatief. April 2026 liet zelfs de op een na grootste daling ooit in het consumentenvertrouwen zien. Het afnemende vertrouwen zorgt ervoor dat bedrijven investeringen uitstellen en consumenten minder geld uitgeven. Het effect van aanhoudend hoge energieprijzen kan zich zo uitbreiden tot sectoren als horeca, groothandel en detailhandel.

Energie-intensieve regio's hard geraakt bij hoge energieprijzen

Stijgende energieprijzen raken alle sectoren en daarmee ook alle regio's, maar niet alle sectoren en regio's direct en in even sterke mate. Vooral energie-intensieve sectoren, zoals delen van de industrie (chemie, voedings- en genotsmiddelenindustrie, basismetaleen), de energiesector, delfstoffenwinning, landbouw & visserij en transport kunnen op korte termijn grote invloed ondervinden. Figuur 2 laat per arbeidsmarktregio de over- en ondervertegenwoordiging zien van deze zes meest energie-intensieve sectoren (chemische industrie, energie, water & afval, delfstoffenwinning, voedings- en genotsmiddelenindustrie, landbouw, bosbouw & visserij en transport). In deze sectoren vormt de toelevering van aardolie, aardgas, elektriciteit en steenkolen een groot deel van de toegevoegde waarde in die sector. Luchtvaart, wegtransport en scheepvaart voelen direct de gevolgen van stijgende brandstofprijzen. Ook in delen van de industrie speelt energieverbruik een grote rol. Zo gebruikt de chemische industrie aardgas en aardolie als energiebron en als grondstof voor producten als kunstmest en plastics. De productie van staal, aluminium en zink in de metaalindustrie vereist grote hoeveelheden energie. In de voedingsindustrie gebruiken bijvoorbeeld bakkers en zuivelfabrieken veel energie bij het drogen, bakken en koelen van producten. Hoewel de (glas)tuinbouw vooral gebruikmaakt van aardgas en de huidige energiecrisis vooral effect heeft op aardolie, kan ook deze sector – door de koppeling van de prijs van aardgas aan de olieprijs – op termijn negatieve effecten ondervinden van de hoge energieprijzen. Vooral het Westland (arbeidsmarktregio Haaglanden) heeft hier last van. De negatieve gevolgen van de hoge energieprijzen blijven niet beperkt tot enkel de zes meest energie-intensieve sectoren. Ook sectoren als bouw, horeca, groothandel en detailhandel kan dit bijvoorbeeld snel raken. Zo kan de bouw te maken krijgen met hogere prijzen voor bouwmaterialen en ziet de horeca de kosten stijgen door hogere rekeningen voor koeling en verwarming en duurdere inkoop van voedingsmiddelen.

Figuur 2 Over- en ondervertegenwoordiging van de zes meest energie-intensieve sectoren
Op basis van banen van werknemers, per arbeidsmarktregio

Bron: bewerking CBS-data door UWV

Regio's met een sterke aanwezigheid van energie-intensieve sectoren kunnen direct en in hoge mate geraakt worden door de hoge energieprijzen. Arbeidsmarktregio's met een sterke oververtegenwoordiging van energie-intensieve sectoren zijn Noord-Limburg en Rivierland. Maar ook in Drenthe en in arbeidsmarktregio's als Zeeland, Rijnmond en delen van Noord-Brabant zijn energie-intensieve sectoren sterk aanwezig.

Krimpsectoren sterk vertegenwoordigd in Drenthe

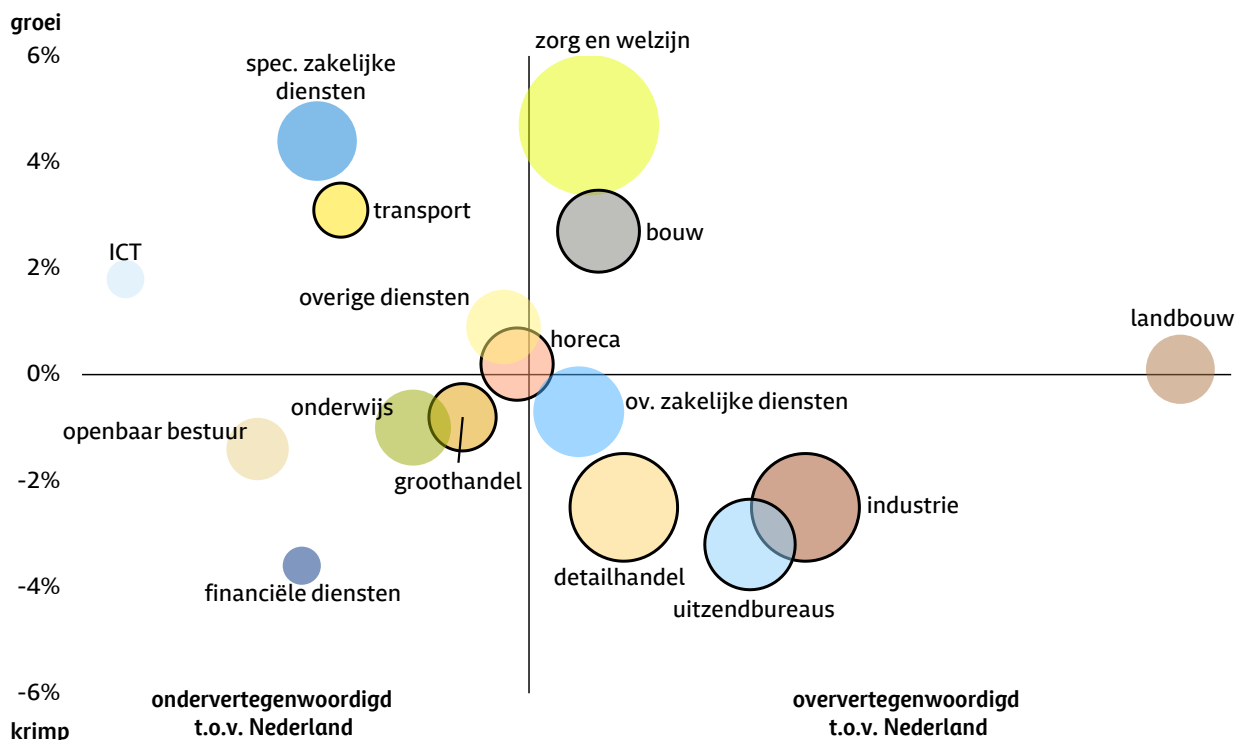
Als de oorlog in het Midden-Oosten snel eindigt en de energieprijzen snel dalen tot het niveau van februari 2026, neemt het totaal aantal banen van werknemers en zelfstandigen in Drenthe naar verwachting tussen 2025 en 2028 licht toe. Bij aanhoudend hoge energieprijzen gaat de banengroei over in banenkrimp. De beperkte bevolkingsgroei en de sectorstructuur zorgen ervoor dat de banengroei zich in Drenthe minder gunstig ontwikkelt dan gemiddeld in Nederland. Er zijn opvallende verschillen tussen de sectoren. Zo daalt de werkgelegenheid in sectoren als industrie, uitzendbureaus en detailhandel, die sterk zijn vertegenwoordigd in Drenthe. Ook in de financiële dienstverlening, openbaar bestuur, onderwijs en groothandel neemt het aantal banen af. In veel andere sectoren blijft de werkgelegenheid de komende jaren groeien. Dit is vooral het geval voor de – in Drenthe sterk aanwezige – sector zorg & welzijn. Ook specialistische zakelijke diensten, ICT en bouw blijven groeien, al kan de groei in de bouwsector worden afgeremd bij aanhoudend hoge energieprijzen. Veel van de groeisectoren zijn in Drenthe ondervertegenwoordigd. Drenthe profiteert dan ook minder van deze groeisectoren dan veel andere arbeidsmarktregio's.

Figuur 3 geeft een beeld van de werkgelegenheidsstructuur van het totaal aantal banen in Drenthe (werknemersbanen én zelfstandigen) en de verwachte ontwikkeling tussen 2025 en 2028 op basis van het Centraal Economisch Plan 2026. De afbeelding laat drie dingen zien:

- De omvang en verdeling van het aantal banen in 2025; hoe meer banen, hoe groter de bol.
- De verwachte procentuele groei of krimp in 2028 ten opzichte van 2025 op basis van het CEP 2026; boven de horizontale as is sprake van groei, eronder van krimp. De mogelijke scenario's rond de hoogte van de energieprijzen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten zijn hierin niet meegenomen. De sectoren waarvan de bollen zwart omlind zijn, wijzigen het meest in een scenario waarin de energieprijzen langer hoog blijven.
- Het relatieve belang van een sector voor de regio in 2025. Dit is het regionale aandeel van een sector in het totaal aantal banen, in verhouding tot het landelijke aandeel van die sector in het aantal banen. Links van de verticale as is het regionale aandeel kleiner dan het landelijke aandeel, rechts groter.

Figuur 3 Banen per sector: omvang, aandeel en ontwikkeling

Drenthe, omvang (2025), aandeel (2025) en groeioprognose (2028 t.o.v. 2025) op basis van het Centraal Economisch Plan 2026

Bron: UWV o.b.v. Bureau Louter, SEOR en CBS

Zorg & welzijn blijft stabiele groeisector

De sector zorg & welzijn is al jaren de stabiele groeisector in de regio. Ook de komende jaren blijft de sector de belangrijkste banenmotor van Drenthe. Vergrijzing, nieuwe medische toepassingen en welvaartsgroei leiden tot een grotere zorgvraag. De sector is met 18% van alle banen ook verreweg de grootste sector in de regio. Zorgaanbieders moeten alle zeilen bijzetten om aan de vraag te kunnen voldoen. De personeelstekorten zijn groot, wat wordt versterkt doordat er – vanwege de volledige hervatting van de handhaving op schijnzelfstandigheid – in 2025 een sterke daling was van het aantal banen voor zelfstandigen. Een deel van deze zelfstandigen heeft een baan als werknemer geaccepteerd. De komende jaren zet dit patroon naar verwachting door, met een verdere daling van het aantal zelfstandigen en extra toename van het aantal werknemers. Binnen de sector neemt de totale werkgelegenheid naar verwachting het sterkst toe in de verpleging, verzorging en thuiszorg.

Meer specialistische zakelijke dienstverlening

Hoewel de sector specialistische zakelijke diensten met 6% van de banen minder sterk aanwezig is in de regio, levert deze sector Drenthe de komende jaren veel extra banen op. Deze sector bevat onder andere organisatieadviesbureaus en juridische dienstverleners. De specialistische zakelijke diensten vertonen al jaren een stabiele groei en de verwachting is dat dit ook in de periode van 2025 tot en met 2028 zo blijft. Het personeelstekort is ook in de specialistische zakelijke diensten een belangrijk probleem, wat de banengroei enigszins dempt. Werkgevers zetten in op efficiënter werken door bijvoorbeeld het toepassen van kunstmatige intelligentie of door het automatiseren van routinematige werkzaamheden. De sector is niet erg gevoelig voor hogere energieprijzen.

Bouw stagneert door belemmeringen

Het gaat relatief goed met de bouwsector in Drenthe. Er is veel vraag, de winsten nemen toe en het vertrouwen van werkgevers in de toekomst stijgt. Er zijn grote opgaven die leiden tot een aanhoudende vraag, zoals de woningbouw, onderhoud van bruggen, wegen en het elektriciteitsnet. Naast dit optimisme blijven een tekort aan bouwgrond, langdurige bezwaarprocedures, stikstofproblematiek en netcongestie de belangrijkste knelpunten voor de sector. Van alle banen in Drenthe bevindt ruim 6% zich in de bouwsector. Dat is iets meer dan landelijk. De groeiende bouwvraag uit zich in Drenthe echter maar beperkt in banengroei. Personeelstekorten spelen hierbij een rol. Werkgevers in de bouw geven het vaakst aan dat ze te maken hebben met moeilijk vervulbare vacatures. Tegelijkertijd wordt personeelstekort door slechts een minderheid van de werkgevers als een belangrijke belemmering gezien. Deze tegenstelling kan worden verklaard doordat werkgevers in de bouw veel vaker dan gemiddeld aangeven [werk uit te besteden of zelfstandigen in te huren](#). Ook stimuleren de personeelstekorten werkgevers in de sector om innovatief te zijn en meer in te zetten op technologische ontwikkelingen. Bij aanhoudend hoge energieprijzen pakt de banengroei iets lager uit. De bouw heeft wel enigszins last van de stijgende energieprijzen, wat zich uit in een iets lagere banengroei.

Energie-intensieve industrie voelt hoge energieprijzen

De industrie is een belangrijke sector voor Drenthe. Met een aandeel van 11% in de totale werkgelegenheid is de sector in Drenthe veel sterker aanwezig dan in de meeste andere regio's. Alle industriële hoofdgroepen zijn sterk aanwezig in de regio, maar vooral de chemische industrie en de 'overige industrie' - waaronder maakindustrie – zijn oververtegenwoordigd in Drenthe. De werkgelegenheid in de industriële sector zal in beide scenario's naar verwachting gaan dalen. Alhoewel de productie van de industrie in 2025 is gestegen vanwege hogere uitgaven van zowel consument als overheid, leidt dit niet tot een stijging in de werkgelegenheid. De stijgende energieprijzen, netcongestie, importtarieven, afhankelijkheden voor grondstoffen, concurrentie met het buitenland en geopolitieke spanningen hebben een groot effect op de sector. Door de bijbehorende onzekerheden is het voor bedrijven lastig om nieuwe investeringen uit te voeren. De baanontwikkeling verschilt tussen de onderdelen van de industrie. Zo wordt er binnen de voedings- en genotmiddelen-, chemische- en overige industrie een daling van het aantal banen verwacht. Met name de energie-intensieve chemische- en metaalproducerende industrie hebben veel last van de gestegen energieprijzen en van concurrentie van buiten Europa. Bij het scenario van langer hogere energieprijzen zullen met name deze sectoren geraakt worden. Opvallend genoeg neemt de werkgelegenheid in de metaalindustrie in heel Nederland als geheel toe. Dit is te danken aan de hoge vraag naar producten in de chips-, machine- en defensie-industrie. Dit type werkgelegenheid is echter vaak geconcentreerd in enkele regio's, zoals ASML in de regio Zuidoost-Brabant. Ondanks de afnemende werkgelegenheid blijft het personeelstekort een probleem voor de industrie. In januari 2026 was – volgende de COEN – personeelstekort voor een kwart van de industriële werkgevers de grootste belemmering voor de bedrijfsvoering. In het eerste kwartaal van 2026 waren er voor technische beroepen (exclusief productiemedewerkers) in Drenthe bijna 3 keer meer vacatures dan mensen met een WW-uitkering van maximaal 6 maanden. Voor bijna alle industriële beroepen is de arbeidsmarkt (zeer) krap. Werkgevers hebben vooral vacatures voor monteurs, operators, engineers, onderzoekers en adviseurs.

Banenrimp in detailhandel bij verschuiving naar grotere ketens

Het aantal banen in de detailhandel zal naar verwachting in de periode van 2026 tot en met 2028 afnemen. Deze afname wordt vooral bij het aantal zelfstandigen verwacht. In de detailhandel zorgen stijgende kosten, personeelstekorten en concurrentie (ook met het buitenland) ervoor dat het voor bedrijven lastiger is te groeien. Vooral voor kleinere bedrijven in de detailhandel is dit lastig, wat ertoe leidt dat er in de gehele sector sprake is van consolidatie, waarbij kleinere winkels zich aansluiten bij grotere ketens. E-commerce blijft voor de detailhandel de belangrijkste groeifactor. Hier is er een structureel hogere groei dan bij fysieke winkels. Als de energieprijzen in 2026 en 2027 hoog blijven, dan daalt de koopkracht. Daarom wordt bij het scenario met langdurig hogere energieprijzen een iets sterke daling van het aantal banen verwacht in de detailhandel.

Banen in horeca gevoelig voor hoge energieprijzen

In het meest positieve scenario, waarbij de energieprijzen relatief snel weer dalen, zal het aantal banen in de horecasector licht groeien in de periode tot en met 2028. Aan de ene kant stijgt de gemiddelde koopkracht van de consument. Aan de andere kant heeft de sector te maken met sterk stijgende kosten voor personeel, energie en inkoop. Deze prijsstijgingen zijn niet allemaal rechtstreeks door te rekenen aan de consument. Daarnaast zullen hotelovernachtingen duurder worden vanwege een btw-stijging. Al deze ontwikkelingen zetten de winstgevendheid onder druk. Er zijn dan ook relatief veel faillissementen en schulden onder horecabedrijven. Tot slot zijn er ook zorgen over geopolitieke spanningen en de impact daarvan op het aantal buitenlandse toeristen dat naar Nederland komt. Als de energieprijzen in 2026 en 2027 hoog blijven, dan daalt de koopkracht. Consumenten hebben dan minder te besteden aan luxeproducten zoals de horeca. Mocht dit scenario uitkomen dan wordt in plaats van een lichte stijging juist een kleine daling van het aantal banen in de horeca verwacht.

Vooruitzichten uitzendbranche blijven onzeker

De uitzendbranche is gevoelig voor economische schommelingen. Voor een deel vangt deze sector het verlies aan banen op in andere sectoren. Uitzendkrachten werken het vaakst in de overige zakelijke dienstverlening en industrie. Verder werken ze ook in de sector transport, bouw en handel. Ook als de energieprijzen snel dalen naar het niveau van februari 2026 wordt in de uitzendbranche een banenrimp verwacht. Als de energieprijzen in 2026 en 2027 hoog blijven, verliezen flexwerkers als eerste hun baan. Dit zorgt voor een sterkere afname van de werkgelegenheid. Daarnaast worden door nieuwe wet- en regelgeving de rechten van uitzendwerkers en mensen in vaste dienst dichter bij elkaar gebracht. Dit kan ervoor zorgen dat de vraag naar diensten van de uitzendbranche verandert: minder directe inhuur en meer ondersteuning bij HR-zaken of werving.

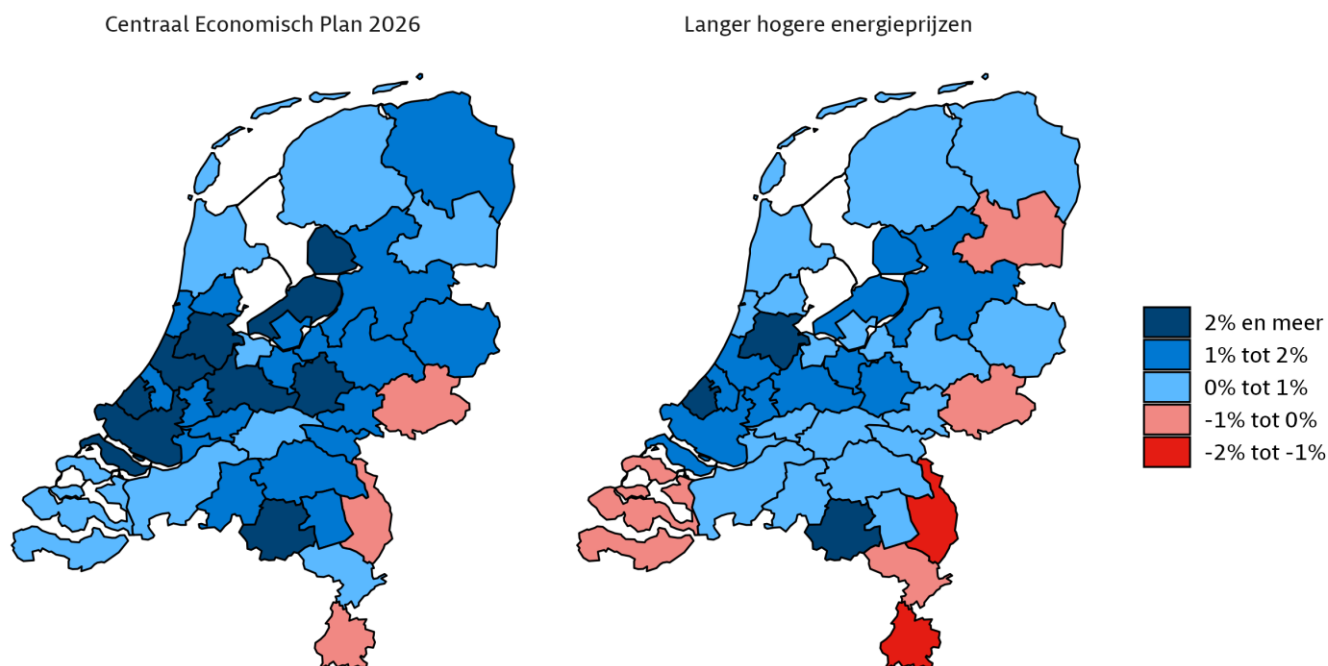
Landbouw onder druk door stikstofregels en milieuregels

De landbouwsector is relatief sterk aanwezig in de werkgelegenheid van Drenthe. Het aantal banen van werknemers en zelfstandigen blijft in de landbouwsector vrij constant in de periode 2026-2028. Aanhoudend hoge energieprijzen treffen vooral de glastuinbouw die in Drenthe niet sterk aanwezig is. Kwesties als onzekerheid rondom het stikstofbeleid, milieuregels, bedrijfsopvolging en een dalend aantal bedrijven blijven een drukkende rol spelen op de werkgelegenheid. Anders dan in veel andere sectoren is er sinds de invoering van handhaving op schijnzelfstandigheid weinig veranderd in de verhouding tussen banen voor werknemers en banen voor zelfstandigen.

Vooral regio's rond Amsterdam en Eindhoven blijven groeien

De gematigde economische groei vertaalt zich de komende jaren slechts beperkt in extra banen. Uitgaande van een spoedig einde van de oorlog in het Midden-Oosten groeit tussen 2025 en 2028 in heel Nederland het totaal aantal banen met 1,7% en komt uit op ruim 11,8 miljoen. Dit zijn 9,4 miljoen werknemersbanen en 2,4 miljoen banen van zelfstandigen. Figuur 4 laat zien hoe de verschillende arbeidsmarktregio's zich de komende jaren naar verwachting ontwikkelen op basis van het CEP 2026 (links) en in het scenario van langer hoge energieprijzen (rechts). Kijkend naar het scenario op basis van het CEP zijn de regio's met de sterkste banengroei Zuidoost-Brabant, Groot Amsterdam, Haaglanden en Flevoland. In de Achterhoek en in Noord- en Zuid-Limburg daalt het aantal banen licht. Daarmee zetten de regionale patronen in de werkgelegenheidsontwikkeling van de afgelopen jaren door, met een sterkere banengroei in de verstedelijkte regio's en minder banengroei in decentrale gebieden. Drenthe bevindt zich met een verwachte banengroei van 0,4% in de periode 2025 – 2028 onderin de rangorde van de 35 arbeidsmarktregio's.

Figuur 4 Ontwikkeling banen (werknemersbanen en zelfstandigen)
Prognose 2025-2028 o.b.v. CEP 2026 (links) en scenario langer hoge energieprijzen (rechts)

Bron: UWV o.b.v. Bureau Louter, SEOR en CBS

Bij aanhoudend hoge energieprijzen valt de banengroei nagenoeg stil. In heel Nederland groeit het totaal aantal banen tussen 2025 en 2028 dan nog licht met 1,0%. In alle arbeidsmarktregio's neemt de banengroei in dit scenario af ten opzichte van het scenario op basis van het CEP 2026. Niet alle regio's worden echter even hard geraakt. Voor de regio's Midden-Limburg, Zeeland en Drenthe slaat bij aanhoudend hoge energieprijzen de verwachte lichte banengroei om in lichte krimp. De sterkste banengroei blijft – ook in dit scenario – in de verstedelijkte regio's rond Amsterdam, Haaglanden en Eindhoven. Met een verwachte banenkrimp van 0,3% in het scenario langer hoge energieprijzen blijft Drenthe zich bevinden in de onderste regionen van de regionale banenontwikkeling.

Regionale bevolkingsgroei of -krimp is een belangrijke verklaring voor het verschil in de banenontwikkeling tussen de regio's. Bevolkingsgroei heeft een positief effect op de ontwikkeling van de werkgelegenheid in sectoren als detailhandel, horeca, onderwijs en openbaar bestuur. In Drenthe groeit de bevolking minder hard dan het landelijk gemiddelde. Een minder sterke bevolkingsgroei zorgt voor een kleinere toename van het potentiële arbeidsaanbod. Ook de sectorstructuur en variabelen als regionale marktgroei, ligging, dichtheid en opleidingsniveau spelen een rol in de regionale verschillen in banenontwikkeling.

Vervangingsvraag blijft zorgen voor vacatures

In het eerste kwartaal van 2026 ontstonden in Drenthe 4.250 vacatures. Dat zijn er 300 meer dan in het eerste kwartaal van 2025 (+8%). Het aantal ontstane vacatures schommelt sinds 2023 rond de 3.800 per kwartaal met hierin een licht dalende trend. In 2025 ontstonden er landelijk ruim 1,4 miljoen vacatures. Als de economie zich verder ontwikkelt volgens het CEP 2026, dan gaat die daling eerst nog door in 2026 en 2027, om zich in 2028 weer iets te herstellen. De verwachte daling in 2026 en 2027 is nog iets sterker dan in 2024 en 2025. Als het sombere scenario van langer hogere energieprijzen uitkomt, dan zal het aantal ontstane vacatures in 2026 en 2027 veel sterker dalen dan volgens het CEP 2026. Als de economie zich in 2028 herstelt, neemt het aantal weer vrij sterk toe. De ontwikkeling van de werkgelegenheid heeft maar beperkt invloed op de vacaturemarkt. Dit komt omdat het merendeel van de vacatures ontstaat door vervangingsvraag. Met een vergrijzende beroepsbevolking gaan de komende jaren veel mensen met pensioen. In Drenthe is 12% van de werknemers – zo'n 14.500 mensen – tussen de 60 en 67 jaar. Zij verlaten de komende jaren de arbeidsmarkt. Ook vervanging van personeel bij baanwisselingen, ziekte en zwangerschap zorgt voor een aanhoudend hoge vraag naar personeel. Daar tegenover staat een personeelsaanbod dat – ondanks een verwachte lichte toename van de werkloosheid – beperkt blijft. De beroepsbevolking groeit momenteel landelijk nauwelijks meer, onder andere als gevolg van de vergrijzing.

Leren en ontwikkelen nodig om aan te sluiten op veranderende arbeidsmarkt

De wereld verandert snel en dat beïnvloedt de arbeidsmarkt in Drenthe. Op korte termijn zorgen de stijgende energieprijzen voor veel economische onzekerheid. Nederland blijft afhankelijk van andere landen voor grondstoffen en (digitale) technologieën. Daarnaast leiden de tarieven vanuit de Verenigde Staten, handelsspanningen en de oorlogen in het Midden-Oosten en Oekraïne tot algemene prijsstijgingen en consumptiedalingen. Daardoor daalt de vraag naar arbeid. Bij langdurig hoge (energie)prijzen vlakkt de banengroei mogelijk zelfs tijdelijk verder af.

Op lange termijn spelen vergrijzing en AI een belangrijke rol op de arbeidsmarkt. Vergrijzing leidt tot uitstroom van personeel, en een daling van het arbeidsaanbod. Daarnaast wordt de vraag naar zorg groter. Het effect van AI op de arbeidsmarkt lijkt eerder kwalitatief dan kwantitatief van aard te zijn: 10% van de werkgevers verwacht dat er door AI banen gaan verdwijnen, tegelijkertijd denkt 15% dat er juist banen bij zullen komen. Wel verwacht bijna de helft van de werkgevers dat er andere vaardigheden nodig zullen zijn bij hun werknemers én dat de [scholingsbehoefte door AI gaat veranderen](#).

Terwijl deze ontwikkelingen spelen, heeft Nederland al lange tijd te maken met een krappe arbeidsmarkt. Deze arbeidsmarkt is in 2025 geleidelijk afgenomen: voor het eerst sinds eind 2021 zijn er minder vacatures dan werklozen. Toch blijft de druk op de arbeidsmarkt in veel sectoren hoog. Voor een groot aantal beroepen – veelal in cruciale sectoren als zorg & welzijn, onderwijs, ICT en in de techniek – is er nog steeds sprake van een krappe of zelfs zeer krappe arbeidsmarkt, waarbij de vraag naar personeel het aanbod overstijgt. Veel werkgevers blijven moeite houden met het vinden van geschikt personeel. [Gemiddeld genomen was in 2025 bijna de helft \(45%\) van de vacatures volgens werkgevers nog moeilijk vervulbaar](#). Een groot probleem voor werkgevers blijft dat er te weinig mensen reageren op vacatures. Daarnaast geven werkgevers met moeilijk vervulbare vacatures vaker dan in 2023 aan dat sollicitanten niet de juiste vaardigheden, vakkennis of werkervaring hebben. Bovendien is er een groter aandeel werkgevers (21%) dat verwacht dat het in 2026 moeilijker wordt om vacatures te vullen, dan het aandeel werkgevers (8%) dat verwacht dat het gemakkelijker zal worden. Kortom: veel bedrijven ervaren problemen bij het vinden van gekwalificeerd personeel, en hun verwachting is dat dit voorlopig zo zal blijven.

De arbeidsmarkt blijft op lange termijn krap en vraagt om wendbaarheid: er is een goed opgeleide beroepsbevolking nodig, die over de arbeidsloopbaan duurzaam aan het werk is en flexibel om kan gaan met veranderingen. Het is daarom essentieel dat werkgevers, werknemers en de overheid investeren in de ontwikkeling van werknemers zodat hun kennis en vaardigheden blijven aansluiten bij de snel veranderende eisen van de arbeidsmarkt. Een cultuur van leren en ontwikkelen is daarbij noodzakelijk. Werkgevers en overheden hebben een belangrijke rol door scholing zoveel mogelijk, voor zoveel mogelijk mensen, te stimuleren en faciliteren, zodat zij de kans krijgen om zich te blijven ontwikkelen. Ook is samenwerking met opleiders van belang om scholing aan te laten sluiten op de vraag van de (toekomstige) arbeidsmarkt. AI is daarin een belangrijke ontwikkeling die vraagt om vaardigheden zoals digitale & AI-geletterdheid, aanpassingsvermogen, ethisch bewustzijn, analytische vaardigheden, kritisch denken en sociale vaardigheden.

Werkgevers die op zoek zijn naar personeel of die vragen hebben over om- en bijscholing kunnen voor advies en ondersteuning terecht bij het [Werkcentrum Drenthe](#). Ook werkzoekenden en werkenden kunnen hier naartoe voor advies over passende functies, scholing en ondersteuning. Via één centraal punt biedt het Werkcentrum mensen en bedrijven toegang tot relevante kennis en dienstverlening van partners in ons netwerk. De organisaties in het Werkcentrum zijn: gemeenten, UWV, werkgeversorganisaties, vakbonden, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en onderwijs- en opleidingsinstellingen. Samen werken de regionale partners aan een sterke, wendbare en weerbare regionale arbeidsmarkt, waarin samenwerking en afstemming centraal staan.

Toelichting

UWV heeft als taak om knelpunten in vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in kaart te brengen. Met deze prognose kijkt UWV 3 jaar vooruit wat de verwachtingen zijn. In welke sectoren en regio's groeit het aantal banen, waar krimpt het aantal banen en waar ontstaan vacatures? Dit geeft een beeld hoe de arbeidsmarkt zich o.b.v. realistische scenario's kan ontwikkelen en biedt daarmee aanknopingspunten voor beleidsmaatregelen.

De Regionale Beraden gebruiken deze prognose als input voor (regionaal) arbeidsmarktbeleid voor

1. Sociaal domein, bestuurders en werkgevers:
 - a. In welke sectoren zit uitbreidingsvraag?
 - b. Samen met informatie uit [Project Onderwijs-Arbeidsmarkt \(POA\) | ROA](#) vormt deze arbeidsmarktprognose een basis voor scholingstrajecten en arrangementen met opleiders en bedrijfsleven.
 - c. De werkgeversdienstverlening binnen de Werkcentra kan op deze manier aansluiten bij personeelsbehoefte in sectoren met uitbreidingsvraag en grote sectoren waar veel vervangingsvraag wordt verwacht.
2. Onderwijs: Deze prognose wordt gebruikt als input voor [Project Onderwijs-Arbeidsmarkt \(POA\) | ROA](#) en geeft daarmee richting in welke sectoren in een regio kansrijk zijn om mensen in op te leiden.

In november publiceert UWV een bredere analyse van deze regionale arbeidsmarktinformatie in het rapport Regio in Beeld.

De UWV Arbeidsmarktprognose bestaat uit twee onderdelen:

- Landelijke prognose van het aantal banen van werknemers en zelfstandigen en van het aantal ontstane vacatures in 19 sectoren.
- Regionale prognoses van het aantal banen van werknemers en zelfstandigen per arbeidsmarktregio in 16 sectoren.

Colofon

Uitgave

UWV Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

erik.oosterveld-01@uwv.nl

Auteur

[Erik Oosterveld](#)

De landelijke prognose van banen van werknemers en zelfstandigen is uitgevoerd door SEOR (Paul de Hek, Arie-Jan van der Toorn, Mark den Hartog).

De regionale prognose van banen van werknemers is uitgevoerd door Bureau Louter (Peter Louter, Pim van Eikeren).

Aanvullende regionale berekeningen (banen zelfstandigen, totaal aantal banen) zijn uitgevoerd door UWV.

De vacatureprognose is uitgevoerd door UWV.

Meer informatie over de arbeidsmarkt vindt u op uwv.nl.

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding

UWV © 2026